

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Фітосанітарна документація та стандартизація»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 202 Захист і карантин рослин
Освітня програма «Захист рослин»

Рік навчання 1, семестр 2
Форма навчання денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Сикало Оксана Олексіївна

sukalo_o@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3675>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Вивчає основні нормативні положення, які регламентують ефективно виконання різних технологічних операцій при захисті рослин, основні правові аспекти застосування різних пестицидів в рослинництві. Приділена увага законам про стандартизацію та безпечність рослинницької продукції.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 04. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК 07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

Спеціальні (фахові предметні) компетентності (СК)

СК 02. Здатність розробляти та реалізовувати програми і проекти у сфері захисту і карантину рослин з урахуванням усіх аспектів вирішуваної проблеми, зокрема, технічних, з використанням GPS-навігації, виробничі, експлуатаційні, комерційні, правові, питання охорони праці та навколишнього середовища.

СК 03. Здатність використовувати ефективні методики визначення та ідентифікації шкідливих організмів, проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за стадіями розвитку і етапами органогенезу рослин.

СК 04. Здатність розробляти прогностичні моделі та технологічні схеми забезпечення дотримання фітосанітарних вимог дистанційного і стаціонарного фітосанітарного моніторингу.

СК 07. Здатність обґрунтовувати методики з визначення та ідентифікації шкідливих організмів, проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за стадіями розвитку і етапами органогенезу рослин.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 02. Відшукувати потрібну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати і оцінювати наявну інформацію.

ПРН 09. Розробляти, обґрунтовувати та застосовувати фітосанітарні заходи захисту до рослинних багатств країни і навколишнього середовища загалом від занесення та поширення небезпечних карантинних шкідливих організмів.

ПРН 13. Володіти професійними знаннями щодо фітосанітарної діагностики рослини і продукції рослинного походження, обґрунтовано застосовувати до них фітосанітарні засоби захисту;

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1.	8	2				3	2					
Тема 2.	8		2			2						
Тема 3.	8	2				3						
Тема 4.	9		2			2	2					
Тема 5.	9	2				3						
Тема 6	9											
Тема 7	9											
Разом за змістовим модулем 1	60	6	10			44						
Змістовий модуль 2.												
Тема 8.	8	2				2	2					
Тема 9.	8		2			2						
Тема 10.	8	2				4						
Тема 11.	9		2			4						
Тема 12.	9	2				2	2					
Тема 13	9											
Тема 14	9											
Разом за змістовим модулем 2	60	6	10			44						
Усього годин	120	15	15			90	120					

6. Теми практичних занять

№ з/п	Знати та вміти застосовувати міжнародні стандарти в українському фітосанітарному діловодстві	Кількість годин
1	Робота з переліком шкідливих організмів	1
2	Визначення обов'язків експортуючої та імпортуєчої сторін з наведених прикладів	1
3	Змодельовати процедуру експорту, перевантаження, імпорту та вивільнення агентів біологічної боротьби та інших корисних організмів	1
4	Робота з картами поширення КШО.	1
5	Використання фітосанітарних термінів та визначень.	1
6	Процедура цільового та випадкового відбору зразків.	1
7	Зразки заповнення фіто санітарних та реекспортних сертифікатів.	1
8	Визначення статусу шкідливого організму в зоні.	1
9	Документація щодо перевірки ліквідації шкідливого організму. Декларація про ліквідацію.	1
10	Перевірка тотожності товарів, цілісності вантажів і фітосанітарної безпеки.	1
11	Документація щодо аналізу ризиків, спричинених шкідливими організмами.	1
12	Умови видачі фітосанітарного сертифіката для вантажу, що імпортується. Транзит.	1
13	Положення МККЗР, що відносяться до нотифікації.	1
14	Оцінка ефективності використання інтегрованих заходів у системному підході щодо управління фіто санітарного ризику.	1
15	Заходи щодо дерев'яних пакувальних матеріалів:	1
16	Визначення організму як РНКШО за критеріями: «Насінневий та садивний матеріал». «Передбачене використання». «Цих рослин». «Економічно неприйнятний вплив». «Регульований».	1
17	Повідомлення про зміну статусу, відсутність шкідливих організмів або виправлення попередніх повідомлень.	1
18	Оформлення дозволу на використання опромінюючого обладнання.	1
19	Підготовка переліків регульованих шкідливих організмів.	1
20	Підкарантинні матеріали. Фітосанітарні заходи щодо підкарантинних матеріалів. Заходи стосовно імпортованих вантажів. Положення щодо спеціалізованого імпорту.	1
21	Оформлення документації пов'язаної з АФР	1
22	Призупинення та відновлення статусу зони низької чисельності шкідливого організму. Оформлення відповідної документації.	1
23	Ознайомлення з прикладами документів, що супроводжують вантажі.	1
24	Процедура визнання еквівалентності фітосанітарних заходів.	1
25	Оформлення документації для транзитних вантажів.	1
26	Документація та ведення звітних матеріалів.	1
27	Процедура публікування діагностичних протоколів.	1

28	Процес внесення подання про обробку та його прийняття.	1
29	Конвенції з карантину та захисту рослин та МСФЗ.	1

Самостійна робота

№ з/п	Знати та вміти застосовувати міжнародні стандарти в українському фітосанітарному діловодстві	Кількість годин
1	Створення НОКЗР.	2
2	Документація процесу АФР в цілому.	2
3	Обов'язки НОКЗР або іншого відповідального органу перед випуском, під час і після нього.	2
4	Фітосанітарні заходи для підтримання зони вільною. Контроль за підтриманням ВЗ.	2
5	Вказівки стосовно тлумачення поняття потенційне "економічне значення" та пов'язаних з ним термінів, у тому числі, екологічні міркування.	2
6	Обстеження відносно шкідливих організмів.	2
7	Інформація про фітосанітарні вимоги країн-імпортерів.	2
8	Опис статусу шкідливого організму в зоні.	2
9	Процес ліквідації.	2
10	Вимоги до буферних зон.	2
11	Ймовірність акліматизації або розповсюдження шкідливого організму в зоні АФР.	2
12	Умови видачі реекспортного фітосанітарного сертифіката.	2
13	Розслідування невідповідності і екстреної дії: Невідповідність. Екстрена дія.	2
14	Незалежні та залежні заходи. Обставини для використання.	2
15	Деревина для кріплення. Процедури, що застосовуються перед експортом:	2
16	Порівняння РНКШО з іншими шкідливими організмами.	2
17	Повідомлення про безпосередню або потенційну небезпеку. Інші повідомлення про шкідливі організми.	2
18	Документація підприємства, що здійснює обробку: Документування операцій. Реєстрація даних і можливість оперативного контролю.	2
19	Підтримка переліків регульованих шкідливих організмів.	2
20	Міжнародні угоди, принципи і стандарти. Регіональне співробітництво.	2
21	Провести оцінку фіто санітарного ризику для шкідливого організму на вибір.	2
22	Визначення зони низької чисельності шкідливого організму. Операційні плани.	2
23	Перевірка документів, які супроводжують вантаж. Перевірка оригінальності і цілісності вантажу.	2

24	Технічне обґрунтування еквівалентності.	2
25	Транзитний вантаж, що не вимагає вжиття подальших фітосанітарних заходів.	2
26	Підтримання вільної від плодкових мушок зони. Нагляд за підтриманням вільної від плодкових мушок зони.	2
27	Загальні вимоги до діагностичних протоколів.	2
28	Оцінка внесених подань про обробку. Публікації фітосанітарної обробки. Перегляд та переоцінка підходів до обробки.	2
29	Вимоги для визнання вільних зон та зон низької чисельності шкідливого організму.	2

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Сикало О.О., Чернега Т.О., Дащенко А.В. Нормативні документи, що використовуються при викладанні дисциплін спеціальності «Захист і карантин рослин». – 2016. -346с.

2. Глосарій фітосанітарних термінів, Додаток № 1: Керівництво за інтерпретацією і застосуванням концепції офіційної боротьби з регульованими шкідливими організмами, 2001 .ФАО, Рим .

3. МСФЗ № 1. Фітосанітарні принципи карантину та захисту рослин і застосування фітосанітарних заходів у міжнародній торгівлі, 2006. ФАО, Рим.
4. МСФЗ № 2: Структура аналізу фітосанітарного ризику, 2007. ФАО, Рим.
4. МСФЗ № 3: Вказівки щодо експорту, перевантаження, імпорту та вивільнення агентів біологічної боротьби та інших корисних організмів, 2005. ФАО, Рим.
5. МСФЗ № 4: Вимоги щодо встановлення вільних зон, 1996. ФАО, Рим
6. МСФЗ № 5: Глосарій фітосанітарних термінів, 2007. ФАО, Рим .
7. МСФЗ № 6: Вказівки щодо нагляду, 1997 . ФАО, Рим .
8. МСФЗ № 7: Система сертифікації на експорт, 1997 . ФАО, Рим .
9. МСФЗ № 8: Визначення статусу шкідливого організму в зоні, 1998 . ФАО, Рим .
10. МСФЗ № 9: Вказівки щодо програм ліквідації шкідливих організмів, 1998. ФАО, Рим.
11. МСФЗ № 10: Вимоги до встановлення вільних місць ділянок виробництва, 1999. ФАО, Рим.
12. МСФЗ № 11: Аналіз фітосанітарного ризику для карантинних шкідливих організмів, в тому числі аналіз ризику для навколишнього середовища та ризику, що завдається живими модифікованими організмами, 2004 . ФАО, Рим. Стандарт 34 559
13. МСФЗ № 12: Вказівки щодо фітосанітарних сертифікатів, 2001 . ФАО, Рим .
14. МСФЗ № 13: Керівництво щодо нотифікації про невідповідність та екстрені дії, 2001. ФАО, Рим.
15. МСФЗ № 14: Використання інтегрованих заходів у системному підході щодо управління фітосанітарним ризиком, 2002. ФАО, Рим.
16. МСФЗ № 15: Вказівки щодо регулювання дерев'яного пакувального матеріалу в між-народній торгівлі, 2002 . ФАО, Рим .
17. МСФЗ № 16: Регульовані некарантинні шкідливі організми: концепція та застосування, 2002. ФАО, Рим.
18. МСФЗ № 17: Повідомлення про шкідливі організми, 2002. ФАО, Рим.

19. МСФЗ № 18: Вказівки щодо використання опромінення в якості фітосанітарного заходу, 2003. ФАО, Рим .
20. МСФЗ № 19: Вказівки щодо переліків регульованих шкідливих організмів, 2003. ФАО, Рим.
21. МСФЗ № 20: Вказівки щодо фітосанітарної регламентації імпорту, 2004. ФАО, Рим.
22. МСФЗ № 21: Аналіз фітосанітарного ризику для регульованих некарантинних шкідливих організмів, 2004. ФАО, Рим.
23. МСФЗ № 22: Вимоги до встановлення зон низької чисельності шкідливих організмів, 2005. ФАО, Рим.
24. МСФЗ № 23: Вказівки щодо огляду, 2005. ФАО, Рим.
25. МСФЗ № 24: Вказівки з встановлення та визнання еквівалентності фітосанітарних заходів, 2005 . ФАО, Рим.
26. МСФЗ № 25: Транзитні вантажі, 2006 . ФАО, Рим.
27. МСФЗ № 26: Встановлення вільних від плодових мух (Tephritidae) зон, 2006. ФАО, Рим.
28. МСФЗ № 27: Діагностичні протоколи для регульованих шкідливих організмів, 2006. ФАО, Рим.
29. МСФЗ № 28: Фітосанітарна обробка від регульованих шкідливих організмів, 2007. ФАО, Рим.
30. МСФЗ № 29: Визнання вільних зон та зон низької чисельності шкідливого організму, 2007. ФАО, Рим.
30. МСФЗ № 30: Встановлення зон з низькою чисельністю плодових мух (Tephritidae), 2008. ФАО, Рим.
31. МСФЗ № 31: Методики відбору зразків від вантажів, 2008. ФАО, Рим.
32. МСФЗ № 32: Класифікація товарів відповідно до фітосанітарного ризику, який вони представляють, 2009 . ФАО, Рим.
33. МСФЗ № 33: Вільний від шкідливих організмів матеріал для мікроклонального розмноження і мінібульби картоплі (*Solanum spp.*), призначені для міжнародної торгівлі, 2010. ФАО, Рим.
34. МСФЗ № 34: Створення і експлуатація станцій карантину рослин після ввезення, 2010. ФАО, Рим.

Оглядові ресурси:

1. Європейська організації з карантину і захисту рослин (ЄОКЗР)
– Режим доступу: https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards
2. Режим доступу: – Режим доступу: <https://www.eppo.int/index>
3. ФАО – Режим доступу: <https://www.ippc.int/ru/publications/76/>;
4. Сайт Держпродспоживслужби України – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/>
5. Фітосанітарія, контроль у сфері насінництва та розсадництва [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/fitosanitariya-kontrol-u-sferi-nasinnictva-ta-rozsadnictva>
6. Міністерство аграрної політики та продовольства
– Режим доступу: <https://minagro.gov.ua/ua>
7. Міністерство захисту довкілля та навколишнього середовища
– Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/>
8. Державний реєстр пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні [Електронний ресурс]
– Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/content/derzhavniy-reestr-pesticidiv-i-agrohimiaktiv-dozvolenih-do-vikoristannya-v-ukraini-dopovnennya-z-01012017-zgidno-vimog-postanovi-kabinetu-ministriv-ukraini-vid-21112007--1328.html>
9. ПЕРЕЛІК регульованих шкідливих організмів [Електронний ресурс]
– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-19#Text>
10. ПОРЯДОК офіційного встановлення та/або підтримання статусу місця виробництва або виробничої ділянки, вільних від регульованих шкідливих організмів, позбавлення такого статусу, його поновлення та інші умови офіційного встановлення місця виробництва або виробничої ділянки [Електронний ресурс]
– Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE36152.html
11. Діагностичні протоколи
– Режим доступу: https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards/pm7_diagnostics
12. Стандарти з аналізу фітосанітарного ризику
– Режим доступу: https://www.eppo.int/ACTIVITIES/plant_quarantine/practical_activities